

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 39.

24de september 1893.

19de aarg.

Se alle småafglene.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forflud. 3 pakker til en adresse paa over 5 eksempl. leveres det for 40 cents, og over 25 eksempl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. G. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Elisabet.

(Slutning.)

Nu var hun allerede 11 aar. For nogle maaneder siden var konen død, og nu maatte hun indtage hendes plads i husholdningen og udrette meget svært og anstrengende arbejde, og ofte længedes hun efter at gaa i skole med andre børn, som hun saa paa sin vandring gennem landsbyer og stæder. Især i de sidste uger var ønsket vokset hos hende, og ogsaa denne aften, da hun derude i skoven havde sat sig et øieblik ved siden af skærslibergutten paa det indsamlede brændeknippe, sagde hun helt sørgmodig: „Hadde jeg blot derhjemme nyttet skolen bedre, Jakob, saa havde dette blad ikke været mig saa unyttigt“, og dermed stirrede hun bedrøbet paa et afrevet stykke af en avis, som gutten viste hende.

Jakob kløede sig raadvildt bag øret. „Ja, Elise“, sagde han, „naar jeg blot kunde hjælpe dig! Men far mener jo stadig, at det er unyttigt for os at lære at læse; vi vil dog aldrig blive andet end skærslibere og kjedestikkere. Nu har jeg allerede ofte vist dig dette blad, og vi har brudt vore hoveder med, hvad der vel kunde staa derpaa. Det var ogsaa skade, at mor netop igjen skulde faa sit stemme hofteanfald, da hun var midt i at læse det for mig, og havde bedet mig gemme det til dig og skjule det for far. Siden var vi ikke alene sammen, og jeg kunde ikke bede hende om at læse det sær-digt for mig.“

„Men du ved sikkert, at der stod, at en kone søgte et barn, som var forsvundet i skoven, og som hed Lisbet ligesom jeg?“ spurgte den lille pige ibrig, medens hun næsten slugte de gaadefulde sorte tegn paa papiret med øinene.

Jakob sukkede alvorlig og gjentog, hvad han allerede ofte havde fortalt hende: „Mor sagde, at det var et stykke af en gammel avis. Det kunde hjælpe dig engang til at finde din mor igjen, naar du blev stor; saa længe skulde jeg gemme det, ellers vilde du straks gaa bort fra os, og mor mente, at de smaa nu var saa vante til dig, og du sørgede godt for dem; derfor maatte vi se at holde fast paa dig en stund endnu. Paa bladet staar, hvorledes du dengang saa ud, og ogsaa hvad din mor heder, og stedet hvor hun bor. Men det fik mor ikke læst høit for mig, ellers havde jeg nok husket det.“

„Men naar du rigtig tænker dig om, Jakob“, sagde pigen, „kan du maaske komme paa, hvad din mor sagde om den egn, hvor de fandt mig, og hvor den store skov var, som jeg var løbet vild i?“

„Nei“, sagde Jakob og gned sin pande med de blaafrøsnede hænder, „ser du, det vil ikke komme, selv om jeg anstrenger mig, og egentlig er jeg glad deraf; thi jeg vilde nødig være aarfagen til, at du kom bort fra os. Hvormeget prygl jeg vilde faa af far, naar han opdagede det!“

„Naar jeg blot ikke var saa uheldig“, sagde pigen og græd varme taarestrømme, „naar jeg blot kunde faa mor at se engang igjen! Hun vilde holde af mig og give mig varme klæder paa. Jeg vilde faa nok at æde og kunde igjen sove i min bløde, varme seng istedenfor paa de snaufede pjalter i hytten.“

Jakob hørte deltagende paa disse klager. Gam behagede livet meget godt, han kjendte det ikke bedre. Da han var den ældste, fik han den bedste plads i hytten til nattekvarter; og at sove i en seng var vel kun noget for

rige folk, beroligede han sig med. Han havde dog gjerne hjulpet den stakkars Lisbet, naar blot udsigst til de sikre prugl ikke havde virket saa affrækkende.

„Og jeg vilde bede min mor om forladelse“, sagde Lisbet med bævende stemme, „ja, jeg ved, hun vilde igjen elske mig.“

„Jakob nikkede, han holdt ikke af saadan sørgelig tale.

Begge børnene sad tause en liden tid, Lisbet tænkte paa og beklagede bitterlig sin dovenskab i skolen. Et eneste blik havde jo nu kunnet sige hende, hvor hendes kjære mor boede, og hun sad nok stadig længselsfuld og ventede. Naar hun bare havde kunnet læse!

„Jakob, kjære Jakob“, sagde hun indsmigrende, „giv mig dog bladet! Skovriderens kone derover var idag saa god imod mig, da jeg bad hende om lidt melk til din lille bror. Hun vil ganske sikkert læse for mig, hvad der staar trykt. Vær saa snild og giv mig bladet!“ Men Jakob skjulte det forlangte i sin lomme, knappede sin trøje fast til og løb leende bort. „Det manglede bare“, raabte han, „saa vilde du gaa din vei, og saa havde vi ingen til at stoppe vore strømper, som mor har lært dig, eller til at passe paa de smaa, naar far trækker gennem gaderne med os store og sin slibesten. Vent du, til vi ikke har mere brug for dig!“

Bedrøbet vendte den lille pige tilbage til hytten med sit knippe brænde.

Natten derefter var der stille og mørkt inde i den skjæve, forfaldne hytte i skoven. Skjærsliberen snorkede kun høit i det ene hjørne, og fra ildstedet faldt en lysstribe paa gulvet; thi en stor del af det hjembragte brænde var bleven brugt til at vedligeholde ilden til ud paa natten, forat børnene, som havde opslaaet sit leie paa gulvet og kun var forsynede med lidt sengetøi, ikke skulde fryse altfor meget.

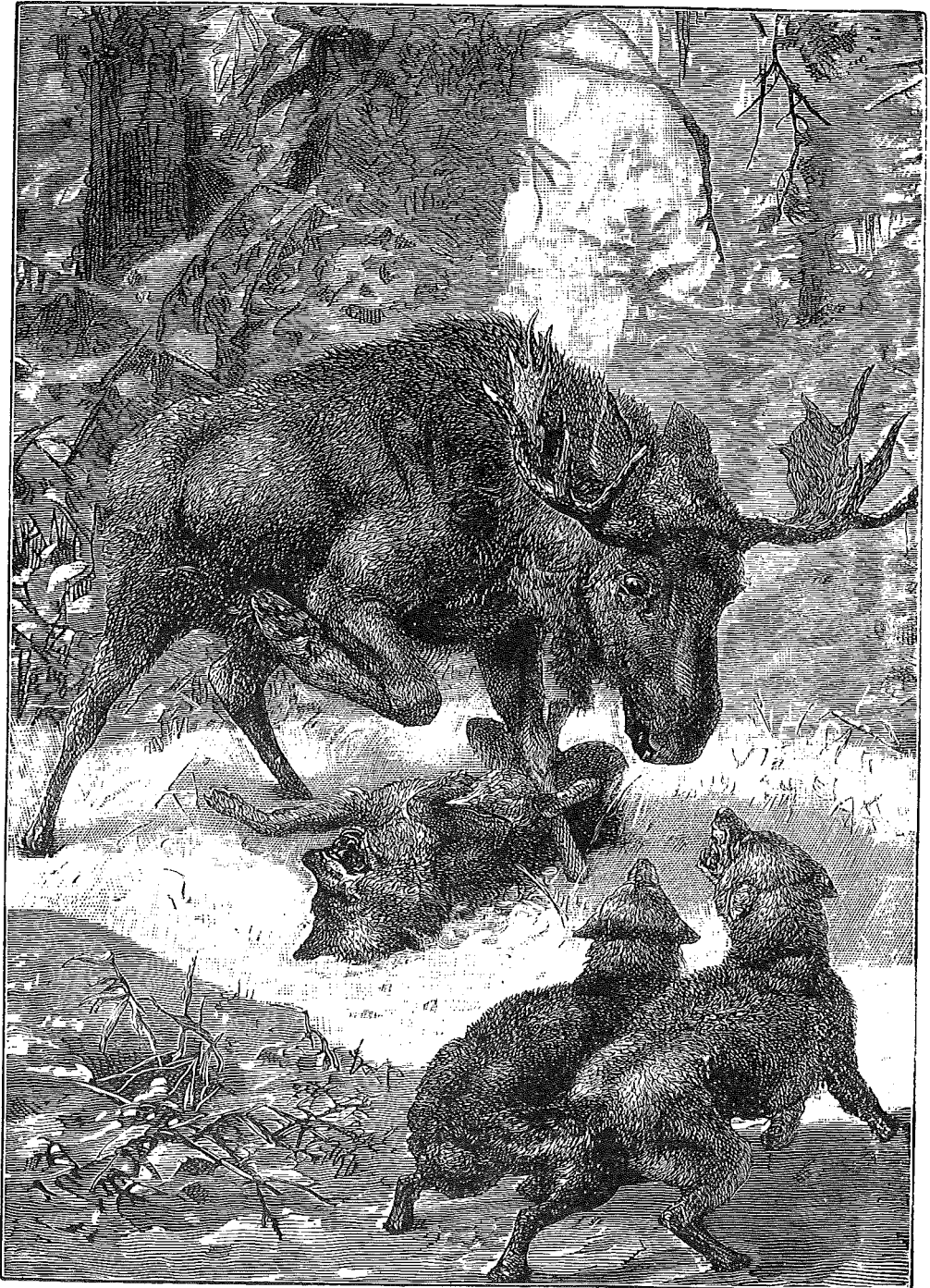
I den fjerneste, mørkeste krog laa den fremmede lille pige, kun med et teppe over

sig, som neppe dækkede hende. Jasten kunde hun ikke falde isøvn. Hun maatte hele tiden tænke paa sin mor og længedes blot efter i i det mindste at kjende navnet, forat hun kunde lede efter hende. Derhenne laa Jakob i dyb søvn; hun anstrengte sine øine og syntes i tusmørket at se det hvide papir stikke frem af trøielommen. Ganske sagte reiste hun sig op og listede sig paa tærne hen til gutten. Derjom hun bare kunde komme til at se paa bladet engang. Maaske var det hende saa muligt at hufte tegnene. Næsten ubilkaarlig strakte hun haanden ud og tog fat i trøien; hun sølte papiret knitre, og i næste øieblik knælede hun foran ildstedet, holdende det vigtige blad triumferende i haanden og glattende det ud for stadig igjen at betragte det, som om det var en skat.

Saa optaget var barnet, at hun ikke hørte, hvorledes snorkelyden pludselig holdt op bag ved hende og hvorledes slæbende stridt nærmede sig. Skjærsliberens store stikkelse bøjede sig ned over hende for med et hurtigt blik at gennemløbe de saa trykte linier. I det næste sekund havde den barfste mand revet bladet ud af haanden paa hende og med et hæsligt skjældsord kastet det ind paa de røde gløder.

Endnu før pigen kom til besindelse havde flammerne taget fat i hendes kostbare skat. Et angst- og smerteskrig undslap hendes læber, og uden at vide, hvad hun gjorde, greb hun efter det lette, allerede halvt forbrændte blad. Men den opblusfende flamme fortærede med en rasende hurtighed den tiloversblevne rest og stikkede op ad hendes haand hen til hendes tynde kjoles usle pjalter, og i næste øieblik stod hele pigen i lys lue. Forgjæves søgte skjærsliberen at slukke den, men den antændte ogsaa hans klæder, sit fat i kvaset, som laa paa gulvet, stikkede op ad de skrøbelige bjæller, og saa minutter efter stod huset i lys lue.

Kun med bebvær og livsfare for sig selv lykkedes det manden at redde børnene. De

Figshyr.

Udenfor brændevinsstiepen.

var alle halvt sovne, og før de vidste, hvad der var skeet, var de baarne ud af huset. Og saa Lisbet, som var bleven bevidstløs af smerte, havde han hurtigt lagt ud i sneen, dækkende de brændende klæder med sne for at slukke ilden. Raadbild og forfærdet stod den stakkars mand der ved midnat midt i den skrigende bjørneskold og stirrede paa den af flammer omspændte hytte, hvor han havde fundet husly, og bøjede sig forskrækket ned over den pige, som havde været ham en tro hjælp i de fire aar, og nu laa som livløs i sneen ved hans fødder, dækket af brandsaar.

Da fattede han en raske beslutning. Den kjerre, som han drog omkring i landet med, havde staaet udenfor huset og var til al lykke bleven uskadt. I den blev bjørnene pakkede ned og bragte til hvile. I det bedste hjørne lagde han forsligtig Lisbet ned og saa løb han, ledsaget af den ældste gut, saa hurtigt som muligt til landevejen, som førte til den nærmeste store by.

Lige udenfor den laa sygehuset. Det vidste han, og derhen bar han det forbrændte barn, og efterlod kjerren skjult i buskene under opsyn af Jakob, som var helt utrøstelig over Lisbets ulykke. Efterat han havde ringet sterkt paa portklokken, lagde han sin lette byrde ned ved dørterstelen og saa, efterat han havde skjult sig, at en venlig kvindeskikkelse traadte ud af forstuen og efter nogen overbeviselse bar barnet ind i huset paa sine arme. Saa løb han med kæmpeskridt tilbage til sine børn og drog videre med dem dag og nat, saalænge deres kræfter kunde holde ud. Hans samvittighed sagde ham, at han aldrig mere turde lade sig se i barnets nærhed, naar man ikke skulde drage ham til regnskab for saalænge at have forholdt hende sin mor og gjort det helt umuligt at finde hende ved at brænde avisen.

Nu laa den lille Elisabet igjen i en blød seng. En liden venlig stue, hvorfra man kunde se ud i haven, havde de gode søstre valgt til hende. De skrækelige brandsaar

blev forbundne med let haand og lægede ved lindrende midler og lunkne blade, og i sine feberdrømme troede det syge barn, at det var den elskede mor, som sad ved hendes sygeleie, naar hun rettede sine øine paa dia-tonisfens hvide kappe.

„De har taget bladet fra mig — derfor kunde jeg ikke finde dig — men nu ser jeg dig — nu springer de sorte ord — de springer ind i ilden — holdt, holdt!“ — — Og Lisbet strakte de magre forbrændte arme frem med saadan kraft, at søsteren havde møje med at berolige hende.

„Al, mor, manden!“ raabte hun igjen, „nu bliver Jakob forbrændt, men han gjorde det ikke! Jeg tog papiret! Jeg maa i skole; læreren sagde, at bogstaverne — fra min mor!“

„Det stakkars barn“, sulkede sygepleiersten, søster Anna, sagde, „hvad maa hun have gaaet igjennem; hvor elendige var de klædningsstykker, hun var indhyllet i, og saa denne længsel efter moderen! Men jeg saa dog kun den mand med det vilde og raa udseende komme til vort hus. Det kan neppe have været hendes far, ellers vilde han vel engang have spurgt til det syge barn.“

* * *

Syv aar er henrundene. „Søster Elisabet“ er nu en voksen kvinde, glad ved at arbejde blandt en stor skole børn. Sin mor fandt hun ikke. Hvert spor var jo tabt, og rimeligvis er hun vel død. Men sin frelser har hun fundet, og i hans navn er det hendes glæde at hjælpe andre børn til en lykkeligere barndom, end hun selv har kjendt.

„Jeg tænker altid paa, hvor fortvilet jeg stirrede paa bogstaverne ved ildstedet i skovhytten“, sagde hun. „Gid hvert barn dog med flid maatte bruge leiligheden til at lære noget, medens den er der. Hvo ved, hvor ofte Livets lykke kan afhænge af, om man har gjort sin pligt som barn.“ (Wed A. J.)

Hvilken af dem er Gud?

Helt nær ved staden, hvor jeg bor, skrev Dr. Scudder for nogle aar siden hjem fra Indien, ligger den store Jagannathas tempel, ham, som hedningerne kalder verdens herre. For nogle aar siden boede en bramini, en af den højeste kaste, nær derved; han bor maaste der endnu; jeg har ikke hørt tale om hans død. Hans forfædre havde tilbedet i det nærliggende tempel, og det gjorde ogsaa han. Da faldt en kristelig traktat i hans hænder, og han læste den. Da han havde gennemseet nogle sider, raabte han med et harmfuldt skuldertræk: „Hvad for noget? De siger, at Jagannatha, mine fædres gud, som er dyrket i umindelige tider, ikke er Gud! Jeg skal dog se, hvad de daarer videre kan have at sige.“

Han læste videre. De skarpeste beviser imod afguderiet var fremsatte i den lille bog. Det var pile, udfødte af en mesterhaand, og ved Guds naade traf de maalet. Braminen kunde ikke blive dem kvit. Han søgte at undgaa den sandhed, som havde begyndt at gribe hans hjerte, men den forfulgte ham om dagen og blandede sig i hans drømme om natten. Han søgte sig nødsaget til at forstøve videre og skaffede sig et nyt testament. Dette blev nu som en møllesten om hans hals, som sænkede ham dybere og dybere ned i tvilens hav. „Er Jesus Gud eller Jagannatha?“ Denne tanke stod som med ildskrift skreven i hans sjæl. Han maatte komme til visshed, det koste, hvad det vilde. Og han skyndte sig paa en eiendommelig maade at komme til visshed i sagen.

Han skaffede sig et godt kastespyd, og dermed gik han i skumringen til Jagannathas tempel. Som en sky forbryder listede han sig stille omkring den vældige bygning og traadte endelig derind med vakkende skridt. Men i hvilken hensigt? I hans hjerte var opkommet denne tanke: „Om jeg kunde tage mod til mig og kaste dette skarpe staal ind

i Jagannathas legeme, saa fik jeg at vide, om der bor en levende aand derinde.“ Han løftede spydet; men hvilken strid kostede det ham ikke! „Tænk, om dog Jagannatha er Gud“, heder det i hans indre! „Min mor sagde mig det, da jeg var barn. Min far, en vis og forstandig mand, lærte mig ogsaa at tilbede ham. Mine forfædre har allesammen dyrket ham som sin Gud. Og i hele egnen betragter alle ham med ærbødighed.“ Ved disse tanker havde han sænket spydet mod jorden. Hele hans legeme skjælvede af dyb bevægelse. Han var nærved at opgive hele forsøget og gaa tilbage til sit hjem.

Men idet han saaledes tænker at forlade helligdommen, kommer en tanke sagte ligesom snigende over hans sjæl: „Men denne korsfæstede Jesus, hvilken forunderlig historie har jeg ikke hørt om ham? Har han lidt for mine synder? Har han virkelig givet sit liv for mig? Kunde det være for mine synder, han udgjød sit blod? Han banker paa min hjertes dør. Om jeg fornægter ham, saa har jeg forkastet den eneste sande Gud og frelser.“

Løbende stod manden ved indgangen. Men nu er hans beslutning fattet. Med løftet vaaben tog han nogle hastige skridt henimod træbilledet og slyngede med kraftig haand spydet midt i afgudens bryst.

Og se, Jagannatha stod der lige saa rolig, som om ingen ting var forefaldet. Jesus havde seiret. „Jesus er Gud, og Jagannatha er en løgn!“ jublede braminen. Med hele sin sjæl annammede han fra denne stund Jesus og bekendte hans navn.

Alle de troendes gjerninger er bøn.—
[Hieronymus.]

Gud lader sig lettere søge og finde ved bøn end ved lærde samtaler og granskninger eller ved at tvivles om aandelige ting.—
[Bernhard.]

Lidt om elgsdyret.
(Med billede.)

Hedens rene lever paa høtjeldet, holder dens flegting elgen til i skovene. I Mellemeuropa er den forholdsvis talrig i Polen og i Rusland; i vort land har den tiltaget betydelig i antal i de senere aar paa grund af de strenge fredningslove; den er over hele landet fredet en stor del af aaret og i enkelte amter hele aaret, og loven sætter en meget stor bod for den, der ulovlig skyder et elgsdyr.

Elgen er Europas største landdyr; især har den overordentlig høje ben. Hanelgens horn er svære og kraftige, men har ikke saa mange taffer og grene som rensdyrets. Dens fjød anses af mange for velsmagende, men er grovere end rensdyrfjød, og de fleste vil ikke finde det saa godt som dette.

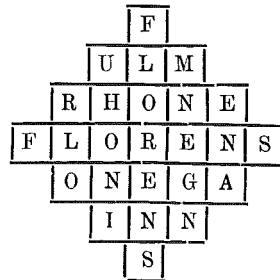
Brændevinsdjævelen.
(Se billedet.)

Man taler om „brændevinsdjævelen,” og med rette har man paa denne maade sammenlignet brændevinet med en djævel i vort samfund; thi det er forferdeligt,

hvilken sørgelig indflydelse denne drik har i vort land. Mange mennesker er paa grund af dens herredømme bleve ødelagte baade i tid og evighed. Hvilken ulykke har den ikke bragt over saa mange familier! Se paa vort ene billede idag! En far er paa vei ind til en brændevinskneipe. Datteren ved, hvilken forbandelse de sterke drikke er for den fjære far, og søger at holde ham tilbage. Læg merke til det bedrøvede, forfækkede udtryk i den lille piges ansigt! Staffels barn! Gud hjælpe hvert saadant ulykkeligt hjem; han staa de staffels familier bi! Men I børn, vogter eder fra den tidligte ungdom af for brændevinet. Tænk om engang brændevinsdjævelen skulde komme til at magtsjæle eder! Her gjælder det i sandhed at vaage og bede.

Opløsning paa gaader i nr. 37.

Diamantgaaden:

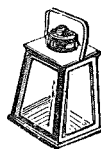

Bogstavgaaden: Montenegro.

Billedgaade.

af

rh

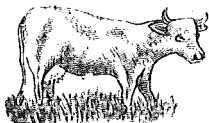

G

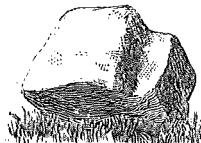
L

$\frac{S}{S} 2$

g

f

a 3 dd

^eT^s

V